

Arbeids- og sosialdepartementet

Oslo, 18. juni 2018

HØRINGSUTTALELSE FRA RETTSPOLITISK FORENING – FORSLAG TIL ENDRINGER I SOSIALTJENESTELOVEN OM KVALIFISERINGSPROGRAMMET

1. Innledning

Det vises til departementets høringsbrev av 20. mars 2018 vedrørende forslag til endringer i sosialtjenesteloven om kvalifiseringsprogrammet, med høringsfrist 20. juni 2018.

Rettspolitisk forening (Rpf) er en uavhengig forening bestående av jurister, studenter i juridiske fag og andre interesserte. Rettspolitisk forening arbeider blant annet for å forsvare rettsstatlige verdier og for å bedre den rettslige situasjonen for sosialt vanskeligstilte grupper. Vi ønsker med dette å uttale oss om de foreslåtte endringene i sosialtjenesteloven om kvalifiseringsprogrammet.

Departementet fremhever et ønske om å gjennomføre endringer for å øke deltakelsen i programmet, og for å gjøre programmet mer fleksibelt og tilgjengelig. Vi er positive til hensikten med endringene, og langt på vei også til endringsforslagene. Vi ønsker likevel å knytte noen merknader til innholdet i forslaget.

2. Inngangsvilkår for kvalifiseringsprogrammet

Kvalifiseringsprogrammet gjelder etter loven for personer i yrkesaktiv alder, og i forarbeidene er dette definert som 19-67 år. Departementet foreslår nå å endre den nedre aldersgrensen til 18 år. Rettspolitisk forening stiller seg bak dette forslaget. Det avgjørende bør være om personen er i målgruppen for programmet, og om man er 18 eller 19 år bør være underordnet. Dette vil heller ikke medføre store realitetsendringer, da flertallet av personene på 18 år vil følge ordinært utdanningsløp og således ikke oppfylle vilkårene for kvalifiseringsprogrammet.

Rettspolitisk forening stiller seg også bak en tydeliggjøring av i hvilken grad kommunen kan avslå søknader om program med den begrunnelse at kommunen ikke kan tilby et tilpasset program for den enkelte. Det er helt sentralt at det fremgår tydelig for kommunen som skal forvalte bestemmelsen at adgangen til å avslå søknader kun gjelder unntaksvis og i helt spesielle tilfeller.

3. Varighet av kvalifiseringsprogrammet

Forslagene om endringer i varigheten av kvalifiseringsprogrammet er i tråd med departementets uttalte målsetning om økt fleksibilitet. Det sentrale bør til enhver tid være om

deltakeren oppfylder vilkårene for deltakelse etter sosialtjenesteloven § 29. Det bør også unngås at deltakere mister tid på kvalifiseringsprogrammet fordi de må avvente at kommunen fatter nye vedtak om forlengelse. I den grad man kan sikre kontinuitet i programmet, bør dette tilstrebes. Vi er derfor positive til departementets forslag om økt maksimal varighet per program.

Til slutt er vi svært positive til at departementet foreslår å fjerne grensen på én gangs deltakelse i programmet. For flertallet av deltakerne vil det ikke være aktuelt å gjennomføre programmet flere ganger, men for de få det gjelder, er dette av stor betydning. Disse personene vil ha ingen eller svært begrensede inntektsmuligheter. Dersom de fortsatt oppfyller inngangsvilkårene til deltakelse i programmet, er det av både velferdsmessige og samfunnsøkonomiske hensyn gunstig å gi dem muligheten til å gjennomføre programmet flere ganger.

4. Innhold i kvalifiseringsprogrammet

Departementet foreslår at deltakelse i kvalifiseringsprogrammet i større grad skal kunne kombineres med opplæring og utdanning. Formålet med kvalifiseringsprogrammet er å bidra til at flere personer med nedsatt arbeids- og inntektsevne kommer i arbeid. I den grad opplæring og utdanning i kombinasjon med oppfølging fra kommunen kan bidra til nettopp dette, så bør det tilstrebes. Hvilke tiltak som kan gjennomføres bør ikke konkretiseres i lov eller forskrift, men det bør foretas en konkret vurdering med en individuell utforming av programmet.

Eventuelle spørsmål kan rettes til Susanne Gallala, som nås på tlf. 452 03 915, eller e-post styret2@rpf.no.

Med vennlig hilsen,
for Rettspolitisk forening,
Susanne Gallala